

Ny nationell plan för allt radioaktivt avfall

Regeringen gav tidigare i höst Strålsäkerhetsmyndigheten uppdraget att ta fram en nationell avfallsplan för allt radioaktivt avfall. För att stödja arbetet har myndigheten bildat en samverkansgrupp där Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, ingår. I ett första steg i arbetet gör myndigheten en kartläggning över de problem som kan finnas inom kärnavfallsområdet. MKG har nu lämnat in sin problembeskrivning som stöd för myndighetens fortsatta arbete. I problembeskrivningen lyfter föreningen många av de problemställningar som miljöorganisationerna arbetat med under många år men som den gamla myndigheten Statens kärnkraftinspektion, SKI, inte velat hantera. En viktig fråga är behovet av från industrin oberoende forskning inom kärnavfallsområdet. En annan är att åtgärda de brister som orsakats av SKI:s kärnavfallsavdelning historiskt varit en okritisk förespråkare av kärnkraftsindustrins KBS-projekt. Detta uppmärksammades tydligt av Riksrevisionsverket redan 1995 och MKG menar att förhållandet har påverkat slutförvarsfrågan negativt.

[Läs mer: www.mkg.se]

Industrin misstror rön om kopparkorrosion

Under det senaste året har det varit en livlig diskussion om nya risker för korrosion av de kopparkapslar som ska garantera den långsiktiga miljösäkerheten i kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolags SKB:s föreslagna KBS-metod för slutförvaring av använt kärnkraftsbränsle. En grupp KTH-forskare (Peter Szakalos, Gunnar Hultquist m fl) har lyft fram forskningsrön som visar att koppar kan korrodera även i avsaknad av syre. Forskarna har menat att processen skulle kunna förstöra kopparkapslarna i ett slutförvar på relativt kort tid.

Strålsäkerhetsmyndigheten har ansett att det är industrins ansvar att undersöka processen och hur den kan påverka den långsiktiga säkerheten. Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, har via kontakter med industrin förstått att industrin fortfarande inte tror på forskarnas resultat. MKG tolkar det som om industrins mål i första hand inte är att undersöka processen utan att försöka visa att den inte finns. Samtidigt pågår modelleringsarbete med antaganden som ska visa att om processen finns så påverkar den inte den långsiktiga säkerheten av slutförvaret. Industrins huvudfokus i arbetet med kopparkorrosionsfrågan har inte i första hand varit att vetenskapligt undersöka frågan. I stället har samhällskommunikation legat i fokus och bland annat har ett informationsblad tagits fram för att kommunicera sin syn till olika aktörer. MKG menar att avsikten med industrins agerande kan vara att förhala den vetenskapliga utvecklingen av frågan. Det är därför viktigt att Strålsäkerhetsmyndigheten nu tar sitt ansvar och ser till att frågan kan utredas vidare på ett vetenskapligt sätt.

Bild ur: "Detection of Hydrogen In Corrosion Of Copper In Pure Water", G. Hultquist m fl, artikel presenterad vid 17th International Corrosion Congress, Las Vegas, 6-10 oktober 2008

[Läs mer: www.mkg.se]

Är läckage i försöksupställningen en trovärdig förklaring till den tydliga korrosionen i den vänstra behållaren?

Regeringen ändrar miljöbalken: Industrin får fritt välja miljödomstol!

Den 13 november beslutade regeringen att lämna över en proposition (2008/09:76) till riksdagen om en ändring i miljöbalken (1998:808). Förslaget till förändring har tillkommit på initiativ av kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag SKB och innebär att en miljöprövning av en ansökan om ett slutförvar och en inkapslingsanläggning ska behandlas av samma miljödomstol. Detta tycker samtliga aktörer på kärnavfallsområdet är en bra förändring. Den andra ändringen är att industrin när den söker tillstånd fritt ska kunna välja vilken domstol ansökan lämnas till, om ansökan innefattar anläggningar på platser där olika miljödomstolar ansvarar. Denna möjlighet motsätter sig Naturskyddsföreningen och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG. Frågan är nu under behandling i Riksdagen.

[Läs mer: www.mkg.se]

Kommunal utfrågning om säkerhetsanalys

Kärnavfallskommunerna Oskarshamn och Östhammar har ett samarbete för att anordna seminarier i aktuella frågeställningar. Den 27:e november genomfördes en utfrågning av representanter från kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag SKB och Strålsäkerhetsmyndigheten. Temat för utfrågningen var industrins senaste säkerhetsanalys för ett slutförvar för använt kärnkraftsbränsle, SR-Can. Vid utfrågningen presenterade även Oskarshamns kommun en egen konsultgranskning av SR-Can och KTH-forskaren Peter Szakalos fick svara på frågor om kopparkorrosion. Utfrågningen visade på vidden av de frågor som fortfarande är obesvarade i industrins arbete med den långsiktiga säkerheten av KBS-metoden.

[Läs mer: www.mkg.se]

Industrin möter KTH-forskare och Oskarshamnsexpert på kommunal utfrågning i Oskarshamn.

Foto: Oskarshamns kommun

Ny utredning för att modernisera lagstiftningen inom strålskydds- och kärnteknikområdet

På regeringens uppdrag genomförde Strålsäkerhetsmyndigheten tidigare i år en analys av behovet av en översyn av lagstiftningen inom kärnteknik- och strålskyddsområdet dvs inom strålsäkerhetsområdet. Arbetsgruppen på myndigheten kom fram till att en översyn är nödvändig. Den 11 december utsåg regeringen Ingvar Persson, som tidigare var chefsjurist på Statens kärnkraftinspektion, SKI, till särskild utredare för en utredning som ska vara klar i slutet av 2009.

[Läs mer: www.mkg.se]

Fud-seminarium i Östhammar

Den 17 december genomförde Östhammars kommun i samarbete med Oskarshamns kommun ett seminarium. Mötet handlade om den fortsatta hanteringen av de frågeställningar som behandlats i granskningen av kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolags SKB:s forskningsprogram Fud-07. På seminariet ställdes frågor till Strålsäkerhetsmyndigheten, Kärnavfallsrådet och industrin. Även miljöorganisationerna ställde frågor och utfrågades om sitt Fud-arbete. MKG fick då möjlighet att förtydliga vilka frågor som miljöorganisationerna lyft genom åren och som inte tagits till vara av den tidigare myndigheten Statens kärnkraftinspektion, SKI.

[Läs mer: www.mkg.se]

Regeringens Fud-beslut innehåller villkor om alternativa metoden djupa borrhål

Den 20 november tog regeringen sitt beslut om kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolags, SKB:s, forskningsprogram Fud-07. Regeringen menar att industrins forskningsprogram uppfyller de krav som ställs i kärntekniklagen. Regeringen ställer i beslutet villkor som innebär att industrin måste komplettera sitt program på ett antal punkter. Ett av villkoren är att industrin ska komplettera med en utredning av alternativa metoder inklusive metoden djupa borrhål. MKG menar att det är av extra intresse att detta är det enda villkor som berör arbetet med ett slutförvar för använt kärnkraftsbränsle. På detta sätt visar regeringen sitt fortsatta missnöje med hur industrin har hanterat utredningar av alternativa metod. Regeringen har inte tagit slutlig ställning till val av metod. Detta är viktigt när industrins KBS-metod med sina konstgjorda barriärer visar på tydliga brister som kan påverka den långsiktiga.

[Läs mer: www.mkg.se]

Fortsatta medel till MKG

Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM, har för 2009 beviljat MKG ekonomiskt stöd ur Kärnavfallsfonden med 1 925 000 kr. Beloppet är samma som föreningen erhållit tidigare år. Föreningen hade sökt 2 500 000 kr, det belopp som en förening högst kan erhålla. Beslutet innebär att föreningen för fjärde året i rad arbetar med i reella värden minskade medel.

[Läs mer: www.mkg.se]

MKG lägger ut arkiv med Fud-dokument från 1986-2007 på hemsidan

MKG har lagt ut ett arkiv av dokument från årets och tidigare granskningar av industrins forskningsprogram, Fud-programmet. Dokumenten är framtagna som ett led i föreningens granskning av industrins senaste forskningsprogram Fud-07. Det var genom att historiskt studera Fud-processen som MKG i sitt Fud-yttrande i april drog slutsatsen att miljöorganisationernas synpunkter inte har hanterats på ett sätt som kunnat reellt påverka utvecklingen inom kärnavfallsområdet. Ett viktigt skäl till detta var att myndigheten Statens Kärnkraftsinspektion, SKI, under alla år har varit en okritisk förespråkare av kärnkraftsindustrins KBS-projekt.

[Läs mer: www.mkg.se]

Kärnavfallsrådets utfrågning om deltagande och demokrati

Statens råd för kärnavfallsfrågor, Kärnavfallsrådet, genomförde den 3 december sin senaste utfrågning i rådets genomlysningsprojekt. Utfrågningen hade som tema deltagande och demokrati och behandlade i huvudsak resultaten av några samhällsvetenskapliga forskningsprojekt som har studerat denna fråga. På utfrågningen menade MKG att miljöorganisationerna sedan 1980-talet har deltagit i slutförvarsarbetet utan att de haft en möjlighet att påverka processen. Med den ansvarsfördelning som finns och det politiska ointresse på riksnivå som funnits för slutförvarsfrågan har kärnavfallsindustrin oinskränkt fått styra kärnavfallsfrågan. Situationen kan jämföras med en process där tobaksindustrin skulle ha fått allt ansvar för forskning och information om rökningens påverkan på människa och miljö.

[Läs mer: www.mkg.se]

Foto: Miles Goldstick

MKG vill ha höjda kärnavfallsavgifter för att ta hand om det historiska kärnavfallet

MKG har lämnat ett remissyttrande till Miljödepartementet över Strålsäkerhetsmyndighetens skrivelse om behov av höjning av kärnavfallsavgiften för 2009 enligt Studsvikslagen. MKG anser att avgiften är för låg eftersom kunskapen om hur mycket pengar som kommer att behövas för att hantera det historiska kärnavfallet är bristfällig. [Läs mer: www.mkg.se]

Industrin lämnar avsiktsförklaring avseende mervärden för kommunerna

Senast sommaren 2009 planerar kärnkraftsindustrin att välja plats för ett slutförvar av använt kärnbränsle. Valet står mellan Östhammars och Oskarshamns kommuner. I april 2008 ingick de båda kommunerna ett samarbetsavtal för att sätta press på industrin så att kommunerna ska gynnas oavsett var slutförvaret kommer att hamna. Kärnkraftsindustrin och dess kärnavfallsbolag, SKB, har nu lämnat en avsiktsförklaring för att gå kommunernas krav på mervärden till mötes. MKG menar att de mervärden som diskuteras kan anses vara en kompensation för att kommunerna är villiga att ta emot kärnavfallet. [Läs mer: www.mkg.se]

Nytt centrum för strålskyddsforskning

Den 14 november invigdes ett nytt centrum för strålskyddsforskning, Centre for Radiation Protection Research, CRPR, vid Stockholms universitet. Centrumbildningen har en internationellt sett unik utrustning för studier av hur låga stråldoser från joniserande strålning påverkar människor och miljö. [Läs mer: www.mkg.se]

Foto: Lisa Hedin

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR!
önskar MKG

MKG är ett samarbete mellan Naturskyddsföreningens riksorganisation, Fältbiologerna, Naturskyddsföreningen i Uppsala län, Naturskyddsföreningen i Kalmar län och Opinionsgruppen för säker slutförvaring i Östhammar (Oss)

mkg
Miljöorganisationernas
kärnavfallsgranskning

Box 7005 • 402 31 Göteborg
Besöksadress: Norra Allégatan 5.
Telefon: 031 711 00 92
Fax: 031-711 46 20
E-post: [info \[at\] mkg.se](mailto:info@mkg.se), eller
[fornamn.efternamn \[at\] mkg.se](mailto:fornamn.efternamn [at] mkg.se)
www.mkg.se
Kanslichef: Johan Swahn
mobiltel: 070-467 37 31